

SAHİBİ
Deniz - İş Federasyonu
Yazı İşleri Müdürü
MEHMET ALİ SARI
Teknik Sekreter
ENVER EBCİ
Basıldığı yer: Vakıf Matbaası

SENDİKALI

DENİZ - İŞ

MEDENİYET;
MÜSPET İLİM VE
İŞÇİNİN EMEĞİYLE
MEYDANA GELİR!

Sayı: 56 — 18 Ocak 1955

15 günde bir Salı günleri çıkar. Fikrî, içtimaî, iktisadî işçi gazetesi

FİYATI: 10 KURUŞ

Bir işçi Temsilcisi işçi aleyhine mi çalışıyor?

Köyden Şehre Akın

Prof. Orhan Tuna

Geçenlerde memleketimizi itibaren Garp memleketlerinin ziyaret eden İsrail gazetecilerinin hızla sanayileşmeğe başlamaları den mürekkep bir heyet, tanınmış ile ortaya çıkmış ve gerçekten gazetecilerimizden birinin başya- kısa bir müddet sonra köyler bo- zmasına bazı sualler tevcih etmiş - şalınca mesele de bütün ehem - miyet ve şumuluyla dikkati çek - miştir. Bu cümleden olmak üzere -

Başmuharririnde haklı olarak işaret ettiği gibi, bu sualler pek ehemmiyetli, hususiyile işlerin - den bir hayali mahiyeti haizdir. Okuyucularımızı daha fazla me - rakta bırakmamak için tevcih e - dilen bu suali burada tekrarlayı - m: "Nufusunuzun 0/080 izira - atçı olduğuna ve Türkiye Sanayi - leşmek gayretinde bulunduğuna göre, köylerden şehirlere büyük akınlarla karşılaşacağımız anlaşı - lıyor. İskân ve buna muvazi ted - birleriniz nelerdir?..

Filhakeka Almancada Landf - lucht ve Fransızcada Exode Ru - ral tabir olunan köyden şehirle -

Denizcilik Bankasının tahmil si bulunan İstanbul Liman Tah - tahiye kısmında bütün işçileri si mil Tahliye sendikası deniz şubesin da son zamanlarda (Yükleme bo şaltma deniz işçileri sendikası is m'yle bir sendika kurulduğunu evvelki sayılarımızda bildirmiş ve mahiyeti hakkında da bir hayli malûmat vermiştik.

Gün geçtikçe bu sendika idare cilerinin iş verene yaranmak için işçi haklarını nasıl feda ettikleri ne da'ır birçok malûmat edinmiş bulunmaktayız.

Meselâ bu sendika idare heye - tinde bulunan Süleyman Yılmaz isimindeki işçinin işçi mümessil lik sıfatını da kullanarak işveren ücretlerini de düşük almasına idareye yaptığı b's müracaat işçi

5837 sayılı kanunun 7 nci mad desı gereğince götürü ücret alan işçiler haftalık ücretlerinin 12 ide 1 inin verilmesi sarıh hükme bağlandığı için haftanın 6 günün de çalışmayan işçilerin haftalık kazançları düştüğünden hafta tatili ücretlerini de düşük almasına (Devam 2 nci de)

kuşvevî akını pek eski bir meseledir. Bu mesele ilk defa 19 uncu asrın başlarından

Ortadoğu seyahatinden yurda dönen Başbakan Adnan Menderes

Cahil Avukat haklı davayı kaybettirir

Liman tahmil tahliye servisi men subu işçilerden bir kısmı 29 12 954 günü Sirkeci'de Alman bandra - lı bir gemide boşaltma yaparken paydos etirilip, çıktıktan sonra ge - ri kalan ve anbar kapamakla meş - gul olan 4 işçiye gemiye gelen 13 ton yüklem almalari söylenilmiş işçiler ise (pek haklı olarak) eksik posta ile (bir postanın 11kişi olma sı lâzımken) çalışmalarına imkân

olmadığını söyliyerek yükü alma - mışlardır.

Bu vaziyette işveren idare hak - sız olarak işçilerden (6)şar lira para cezası kesmiştir. Bu durum istan - bul liman tahmil ve tahliye işçileri sendikası yönetim kurulunda müza kere edilerek cezanın kaldırılması hususunda liman işletmesi nezdinde teşebbüse geçildiği sırada aynı iş yerinde kurulmuş bulunan yükleme boşaltma servisi deniz işçileri sen dikası liman işletmesine sözde işçi haklarını arıyormuş gibi bir yazı yazmıştır. Bu yazının mahiyetini tetkik ettiğimiz zaman işçiyi müda faa değil bilakis işçinin aleyhine ya zılmış bir yazı olduğu derhal mey - dana çıkar. Meselâ bahis mevzuu yazı içinde aynen şu tabir mevcut tur (ısrak harmanı döver kabilinde ceza kesilmiştir) denmektedir.

Bir kere cemiyet adabında resmi yazılarda bu şekilde kaba, bayağı, yakışsız bir tabirin kullanılmış olması bilhassa yeni gelişmekte o -

lan Türk Sendikacılığı için üzülecek bir hadisedir.

Kaldı kibuyazı ile cezanın kaldr - ılması temin edilmediği gibi üste lik işvereni işçilere karşı cephe alma ğa mecbur etmiştir. Ve hatta bu mevzuda İstanbul Liman tahmil tahliye sendikasının yapacağı teşeb - büse de set çekmişlerdir. Şu ha - dise meşhur bir darbi meseleyi bi ze hatırlattı.

(Cahil Avukat Haklı Davayı Kayıp Ettirir)

Tahmil Tahliye İşçileri sendikasının değerli idarecisi ve Deniz-İş Federas - yonu İcra Heyeti üyesi İzzet İmer

Yeni bir iş murakabe ve teftiş tüzüğü hazırla - nıyor

Çalışma Vekâletinde, 5690 sayılı ka nunla kabul edilen, "Endüstri ve tica rette iş teftişi" hakkındaki 81 sayılı beynelmilel sözleşme esas alınarak ve diğer taraftan da, memleketin bünye si ile diğer mevzuat ve mevcut nizam nameler gözönünde bulundurularak bir iş murakabe ve teftiş tüzüğünün hazırlanmasına başlanmıştır.

Tahmil Tahliye İşçileri Sendikasının kurucusu Muharrem Muhanoğlu

15 yaşından küçük işçi çalıştırılıyor

Şehrimizde yalnız bir sanayi ko - lundaki fabrika ve tezgâhlarda çalı - şan 15 yaşından daha küçük işçi ço cuk miktarı 4200 olduğu bildirilmek - tedir.

Diğer taraftan başka branşlardaki fabrikalarda ve tezgâhlarda çalışan işçilerin de hemen hemen yüzde 8 - ini çocukların teşkil ettiği söylenmek - tedir. Sayısı yüzbinleri bulan işçi top luluğu arasında çalışan bu miktar ço

cuğun mühim bir yekûn meydana ge - tirdiği basit bir hesap sonunda mey - dana çıkmaktadır.

Zaten bu konuda milletlerarası ça - rışma bürosunun negrettiği istatistik - lerden öğrenildiğine göre 15 yaşından küçük çocukları çalışma nisbetinin en

yüksek olduğu memleket Türkiye'dir. 33 Millet arasındaki nisbetleri gös - teren bu istatistiklerde yüzde 14,7 si erkek çocuk ve yüzde 15,1 i kız ço - cuk olmak üzere Türkiye başta gel - mektedir. Yüzde 11 ile bizden sonra Mısır gelmektedir.

Izmirde fecî iş kazası

Izmir — Bugün şehrimizde son ğer birçok işçi de yaralanmıştır. yılların en büyük faciası vukubulmuş - ra başlamış, yangın yerine hareket

Rafael Bartiye ait Halkapınar yağ Mustafabey Caddesi Döryol ağzında fabrikasında saat 8 de Pirina kazan Nevzat Pesene ait Şoför Ertuğrul i - larından biri infilâk etmiş, bu infilâk daresinde 1362 sayılı hususi otomo neticesinde, Bekir usta, işçi Doğan bil ile çarpışmıştır. İtfaiye arabası soforü Hasan Felekoğlu direksiyonda narak ölmüştür. İşçilerden İbrahim aldığı yaralar neticesinde derhal öl - müş, İtfaiye Çavuşu Süleyman Tan mal Ocaklı, Mustafa Ersoy, Mustafa yeli ve İtfaiyeci Mustafa Akıncı ağır Samancı, Ramazan Özyaman ve İs surette yaralanmış ve hastahaneye mail ağır surette yaralanmışlar, has kaldırılmıştır. tahaneye kaldırılmışlardır. Bunlar - dan Mustafa Kemancı ve Ramazan bir şey olmamıştır. Sulfir D6 Karbonla çalışan Pirina fabrikasındaki yangın bütün fabrika di yı çokertmiştir.

(Devamı var)

Yılbaşı Sabahı...

Yılbaşı gecesi kolla kendini
Gezmek için arada bul dengini,
Bu gecede ararlar hep zengini
Başına vurursun ertesi sabah
Bir tek mey i çersen gelir gerisi
Kalır çantaların elde derisi
Çıkarsa karşına uygun birisi
Vah ne yaptım dersin ertesi sabah
Uykusuzluk başa ağrı getirir
İçki, kumar seni söker bitirir
Bir düşüş atarsa toptan götürür
Yolarsın saçları ertesi sabah
Sökülür paralar hep teker teker
Bir biçimsiz çıkar topunu çeker
Sarhoşluk parayı kum gibi döker
Cepler boş bulunur ertesi sabah
Sersem sersem sallanarak gezersin
hatırlarsın tatlı candan bezersin
Defterine acı acı yazarsın
Akıl başa gelir ertesi sabah
Bir dostuna sırrını açamazsın
Açarsan sana der çok yaramazsın
Göt işine sen de mi kumarbazsın
Önüme bakarsın ertesi sabah

(HASAN İRİS)

Denizciliğimizde ileri bir adım Deniz iş kanunu

Yazan :
Abdurrahman Benlioğlu

kanun hükümlerinden istifade edecekleri anlaşılmaktadır. Yürürlüğe giren Deniz İş Kanunu her şeyden evvel gemi adamının işe yazılı bir mukavele ile girmesini temin etmekten işten çıkarılmalarını kayıt ve şartlara bağlamakta ve iş akdi ya bancı bir memlekette feshedildiği takdirde gemi adamını memlekete iade etmeğe işvereni mecbur tutmaktadır. Bu hükümlerle kanun gemi adamının hizmetini teminat altına almış, bir taraftan işverenin gemi adamlarına keyfi muamele yapmalarına mâni olurken diğer taraftan onların yabancı limanlarda gemiden ihraç edilip gurbette sıkıntılara duçar olmalarının önüne geçmiştir. Kanunda normal iş müddeti haftada yetmiş saat (yani gün de 10 saat) olarak kabul edilmiş ve bu müddetten daha çok çalışması icap eden gemi işleri için de azami müddet haftada seksen dört saat (yani günde 12 saat) tesbit edilmiştir. Fazla çalışmalar için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin saat başına düşen, miktarının yüzde yirmibeşi ile yüzde ellisi arasında olmak üzere takdir edilmiştir. Bundan başka iş kanunu mürettebatı gemide işveren tarafından meccanen iase etmeğe yahut iase bedeli ödemeğe, yatma, dinlenme, ve yemek yerleri ile eczahane ve revir bulundurmağa mecbur etmekte ve aynı zamanda yıllık ücretli izin, iş kazaları, meslek hastalıkları, analık ve ihtiyarlık sigortaları hakkında gerekli hükümleri ihtiva etmektedir. Vazn kanunun içtimai adalet esasına göre düşünlüp meydana getirdiği bu mevzuatın gayesi gemi adamlarının hukuk resini

dan ve sefer esnasında mürettebatın yarısının behemehal iş başında bulunması mecburiyetinden ileri relim ki; Deniz İş kanunu ticaret gelmektedir. Bu münasebetle bildigemilerinde mürettebat kadrolarının hakiki ihtiyaca göre tesbitini lüzumlu kılmaktao olduğundan eldeki gemi adamları yeterliği ve sayısı nizamnamesinin esaslı bir incelemeğe tabi fütularak islahı icap etmektedir. Diğer taraftan gemi adamlarının terfihini sağlayan meslek imtihanlarında nazari bilgilerden ziyade ameli bilgilere önem verilmesi keyfiyeti üzerinde de durulmak gerektir. Zira pratikte iyi de receli personelin iş sahasında geçmeyen nazariyet eksikleri yüzünden terfiden mahrum kaldıkları kesretle görülmektedir. Gemi adamlarına hakiki menfaatlarsağlayan Deniz İş kanununun ileriki tatbi-katı sırasında bu cihetlerin de dikkat nazarına alınacağı umulur.

Denizcilerimizin büyük bir ümitle bekledikleri bu iş kanunu denizciliğimizin sosyal bakımdan kalkınmasını sağlamağı itibariyle ehemmiyet taşımaktadır. Aynı zamanda bu kanun gemi adamlarına sendika kurmak hakkını da tanımakta onların cemiyet hayatına intibaka davet etmektedir ki bu meskeki teşkilât vasıtasıyla denizcilerimizin Avrupalı denizciler gibi Seaman's House'lar (gemi barındırma yurtları) kurulması sağlanacaktır. 1955 yılı başında tamamen yürürlüğe giren Deniz İş Kanunu; gemi adamlarımızı refaha ulaştıracağı için sevinçle karşılıyoruz.

ÇUKUROVO BEZ FABRİKASI
YANDI

Tarsus Böl-
gemizin en büyük dokuma fabrikasında, bir gün Çukurova

SÜMERBANK
Sermayesi: 200.000.000 Türk Lirası
Vadeli, vadesiz küçük cari hesaplar için yılda

10 çekim

Apartman katları ve daireleri, müstakil evler, otomobiller, 2000 altın ve her keşide çeşitli para ikramiyeleri.

Ayrıca vadeli ve 6 ay çekilmeyen vadesiz mevduat sahiplerine yünlü (halı hariç) ve pamuklu satışlarında tenzilat.

Şartları gişelerimizden öğreniniz.

Her 150 Lira İçin bir Kur'a Numarası

Umum Müdürlüğü: Ankara; Merkez Müdürlüğü: Ankara; Şubeleri: Adana, Balıkesir, İstanbul, İzmir, Kayseri Ajanları: Bahçekapı, Beyoğlu (İstanbul); Bürosu: İskenderun.

Sümerbank'ın Müesseseleri:

- Sümerbank Alım ve Satım Müessesesi — İstanbul
- Sümerbank Ateş Tuğlası Sanayii Müessesesi — Filyos
- Sümerbank Bakırköy Pamuklu Sanayii Müessesesi — İstanbul
- Sümerbank Bursa Merinos ve Hereke Yünlü ve Halı Dokuma Sanayii Müessesesi — Bursa
- Sümerbank Çimento Sanayii Müessesesi — Sivas
- Sümerbank Defterdar Yünlü Sanayii Müessesesi — Defterdar / İstanbul
- Sümerbank Deri ve Kundura Sanayii Müessesesi — Beykoz / İstanbul
- Sümerbank Ereğli Pamuklu Sanayii Müessesesi — Ereğli / Konya
- Sümerbank İzmir Basma Sanayii Müessesesi — İzmir
- Sümerbank Kayseri Pamuklu Sanayii Müessesesi — Kayseri
- Sümerbank Kendir Sanayii Müessesesi — Taşköprü
- Sümerbank Malatya Pamuklu Sanayii Müessesesi — Malatya
- Sümerbank Nazilli Basma Sanayii Müessesesi — Nazilli
- Sümerbank Pamuk Satınalma ve Çirçir Fabrikaları Müessesesi — Adana
- Sümerbank Sellüloz Sanayii Müessesesi — İzmit
- Sümerbank Sun'i İpek ve Viskoz Vamulleri Sanayii Müessesesi — Gemlik
- Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi — Karabük

Sümerbank'ın teşebbüsü

- Kütahya Keramik Fabrikası

Alım ve Satım Müessesesinin toptan ve perakende mağazaları:

Adana, Amasya, Ankara, Burdur, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul (Bahçekapı ve Beyoğlu), İzmir, Kars, Konya, Kayseri, Malatya, Nazilli, Samsun, Sivas, Siirt, Trabzon, Van, Zonguldak.

hayatın bunalıcı ıstıraplarından kurtarıp refaha kavuşturmak. Gerçekten gemi adamlarımızın yıllardanberi İş Kanunu şumulüne sokulmamış olmasından cemiyette müsavatsızlığa yol açan antidemokratik bir olay bu yeni Deniz İş Kanunu ile ortadan kaldırılmış, işverenle alan arasında hukuk kaidele rine uygun ve her iki tarafın menfaatini ayarlayan hükümlerle denizcilik sahasındaki müzmin hastalıkların giderilmesine doğru isabetli bir adım atılmıştır. Bu kanun metninde dikkati çeken yegâne nokta günlük iş müddetinin sekiz saat yerine on saat ve daha çok çalışması icap eden işler için de on iki saat olarak kabul edilmesidir ki bu da gemi adamının ikâmet yerinin doğrudan doğruya iş yerinde olmasının

sıralarında çıkan bir yangınla enkaz haline gelmiştir. Zararın 50 bin civarında olduğu tahman edilmektedir. Hadisenin bir elektirik kontağı yüzünden vıkuu bulunduğu zannedilmekte ise de henüz kâti bir şey söylenmemektedir. Tahkikata başlanmıştır.

Erkek ve Kadın Terzisi
ENVER EBCİ
PARİSTEN MEZUN
Bevoğlu İstiklâl Caddesi Büvükparmak Sok. No: 25
Tel: 41173

Basıldığı Tarih: 20 Ocak 1955

DENİZCİLİK BANKASI

HEPİMİZİN BANKASIDIR!

